

Voorstel

Vergadering	Algemeen bestuur
Datum	5 maart 2021
Agendapunt	5.3
Onderwerp	Hernieuwde dialoog over dienstverlening risicobeheersing
Bijlagen	3 en 4
Besluit	Akkoord / Niet akkoord / Anders nl.

Gevraagd Besluit AB

Het algemeen bestuur wordt gevraagd:

- kennis te nemen van de dialoog rond de dienstverlening Omgevingswet tot nu toe
- in te stemmen met dit voorstel voor een hernieuwde dialoog over de dienstverlening.

Aanleiding voor dit voorstel

Eind 2018 heeft het Algemeen Bestuur opdracht gegeven voor een vereenvoudiging in de afspraken rond de dienstverlening op het gebied van risicobeheersing. Uitgangspunt daarbij is dat er één dienstverleningspakket zou komen voor alle gemeenten en dat daarmee de huidige systematiek van basis- en pluspakket en aparte dienstverleningsovereenkomsten zou komen te vervallen. In het 'Voorstel Omgevingswet' (10 december 2020) bij de Kadernota 2022 is voorgesteld om een onderscheid te maken in een collectief basispakket en een optioneel collectief pluspakket. Het pluspakket zou dan in de loop van 2021 in samenwerking met de gemeenten inhoudelijk worden ingevuld.

Op basis van de zienswijzen van de gemeenten blijkt dat er momenteel te veel onduidelijkheid bestaat over de exacte invulling van het basis- en pluspakket¹, over de kosten en over de wijze waarop de samenwerkingsafspraken worden gemaakt (collectieve afspraak of is er toch maatwerk mogelijk). Bovendien geven gemeenten aan dat zij een aantal lopende onderzoeken (verkenning basispakket Alkmaar en Den Helder) willen afwachten omdat deze ook invloed kunnen hebben op de collectieve afspraken en kosten. Daarom wordt in dit voorstel voorgesteld opnieuw een dialoog te organiseren met de gemeenten zodat in de zomer 2021 een definitieve keuze voor de dienstverlening rond de fysieke leefomgeving en de financiering daarvan kan worden gemaakt.

Achtergrond en terugblik

Doel van de Omgevingswet is een 'veilige en gezonde leefomgeving' te borgen. Daartoe wordt een brede stelselwijziging ingevoerd. De wet brengt nieuwe inhoudelijke regelgeving en nieuwe instrumenten² met zich mee waarmee veiligheid en gezondheid een volwaardige plek krijgen in de belangenafweging rondom de inrichting en het beheer van de fysieke leefomgeving. De wet stelt echter ook (of vooral) andere eisen aan de onderlinge samenwerking binnen het stelsel van de fysieke leefomgeving. Dit vraagt een andere invulling van de dienstverlening van de veiligheidsregio. In de afgelopen periode is op verschillende wijzen contact geweest met de gemeenten over de invulling van deze dienstverlening. Feitelijk gaat deze dialoog terug tot december 2018 wanneer het bestuurlijke besluit is genomen om voor risicobeheersing te komen tot één dienstverleningspakket in plaats van verschillende dienstverleningsovereenkomsten. In de bijlage is een overzicht weergegeven van de stappen, die in deze dialoog met de gemeenten zijn gezet. Deze dialoog is dus al even aan de gang. Het is overigens niet verwonderlijk dat afspraken over het samenspel tussen gemeenten en veiligheidsregio binnen dit nieuwe stelsel tijd vragen. De Omgevingswet vraagt een majeure stelselwijziging. Het gaat over vele en complexe regelgeving, nieuwe instrumenten en het raakt meerdere overheden en uitvoeringsdiensten tegelijk.

1 Onder meer verschillende interpretaties van de adviestaken als gevolg van de complexiteit van wet- en regelgeving (adviestaken Omgevingswet én Wet veiligheidsregio).

2 Zoals de Omgevingsvisie en het Omgevingsplan en het Digitaal Stelsel Omgevingsrecht (DSO).

De gesprekken over de dienstverlening zijn gevoerd met de verschillende gemeenten en op diverse tafels. Daarbij is het niet gemakkelijk om tot een eenduidige afspraak te komen (grotere gemeenten willen en kunnen meer zelf organiseren dan kleine gemeenten en ook de verdeelsleutel sluit niet aan op de kostenverdeling op basis van de huidige dienstverleningsovereenkomsten). Dat leidt tot verschillende beelden over de invulling van de dienstverlening. Ook de complexiteit van wet- en regelgeving (adviestaken Omgevingswet én Wet veiligheidsregio), onduidelijkheid over het in werking treden van de wet³, de financiële tegemoetkoming voor de implementatie en de stagnerende ontwikkelingen rond het DSO hebben bij zowel gemeenten als veiligheidsregio voor verwarring gezorgd. Inmiddels zijn er verschillende beelden ontstaan over de gewenste dienstverlening, resulterend in onvoldoende draagvlak voor het voorstel van een *collectief* basis- en pluspakket, zoals dat voorligt bij de Kadernota 2022.

Procesvoorstel richting 2022

De dienstverlening rond de fysieke leefomgeving is voor de veiligheidsregio van groot belang; zij moet namelijk acteren wanneer de veiligheid aan de voorkant (in de planfase of bij vergunningen) niet goed geregeld is. Het gaat om de informatievoorziening rond aanwezige risico's en het veilig kunnen optreden van eigen medewerkers en hulpdiensten in brede zin. Daarom is het ook van groot belang dat er vóór 1-1-2022 zicht komt op de samenwerking met gemeenten in de planfase en bij de complexe vergunningen. Doel is in de zomer een gedragen besluit te hebben over de toekomstige dienstverlening van de veiligheidsregio per januari 2022 en bijbehorende financiering.

Hernieuwde dialoog met gemeenten

Om dat doel te bereiken zal de veiligheidsregio een hernieuwde dialoog met de gemeenten faciliteren en organiseren. De veiligheidsregio zal een meer uitgewerkt voorstel voor de dienstverlening aanbieden en de gemeenten daarop bevragen. Daarbij gaan we uit van wederzijdse verantwoordelijkheid en inzet om de dialoog tot een goed einde te brengen. In de bijlage staat een overzicht van de stappen in dit proces.

Eerder betrekken van bestuurders en gemeenteraden

Binnen de beleidsprocessen van de veiligheidsregio zijn we gewend geraakt aan een vaste routine van stukken voor de besluitvorming. Deze stelselwijziging vraagt echter een meer interactief en ontwikkelgericht proces, waarbij al in een eerder stadium contact gezocht wordt met bestuurders en gemeenteraden. Op die wijze kunnen zij vroegtijdig worden geïnformeerd en kunnen ook bestuurlijk-politieke aandachtspunten worden meegenomen in het proces.

Meer frequent ambtelijk contact en duidelijke verslaglegging

Er zullen meerdere afstemmingsmomenten georganiseerd worden met accounthouders van de gemeenten (AOV/VTH) en ook met andere gemeentelijke functionarissen, die betrokken zijn bij de veiligheidsregio.⁴ Het vraagt van de veiligheidsregio dat zij de gemaakte afspraken met functionarissen adequaat vastlegt, toetst en bespreekt met anderen van diezelfde gemeente zodat er vanuit de gemeente een eenduidig beeld over de dienstverlening kan ontstaan.

Meer in gezamenlijkheid met de andere twee GR-en

De Omgevingsdienst Noord-Holland Noord, GGD Hollands Noorden en Veiligheidsregio Noord-Holland Noord trekken gezamenlijk op ten behoeve van de gemeenten in de voorbereiding op de nieuwe wet om uiteindelijk een zorgvuldige implementatie mogelijk te maken. De gemeenten hebben aangegeven dat zij de consequenties van de Omgevingswet voor alle drie de gemeenschappelijke regelingen graag in samenhang willen bezien. Daarom zal de afstemming met de gemeenteraden gezamenlijk worden georganiseerd.

³ Op dit moment is invoering per 1-1-2022 nog steeds onzeker omdat de landelijke politiek vragen heeft bij de haalbaarheid van implementatie van deze wet en het bijbehorende digitaal stelsel Omgevingswet. Uit een spoeddebat op 13 januari 2021 in de Eerste Kamer volgt dat nog niet alle politieke partijen zijn overtuigd dat de Omgevingswet op 1 januari 2022 in werking kan treden. Minister Ollongren heeft tijdens dat spoeddebat aangegeven dat zij wil dat de Eerste Kamer vóór de zomer duidelijkheid geeft.

⁴ Denk daarbij aan afdelingshoofden ruimte, projectleiders Omgevingswet, financieel deskundigen et cetera.

